Mr. SPEAKER .- Motion moved :

"That under the second proviso to sub rule (1) to Rule 28 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly that the said rule be suspended and that Government Business be transacted instead of private Members Business allotted for the day".

I suppose the House agrees with it; so I do not put it to vote.

HON'BLE MEMBERS .- Yes.

Motion re: SHARING OF KRISHNA AND GODAVARI WATERS.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, I beg to move:

"That this House takes note of the Statement made by the Union Minister for Irrigation and Power in the Lok Sabha regarding the sharing of the waters of Krishna and Godavari."

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That this House takes note of the Statement made by the Union Minister for Irrigation and Power in the Lok Sabha regarding the sharing of the waters of Krishna and Godavari."

†Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, before the matter is taken up for discussion by the House, I want to make a few remarks. This statement was made by the Union Minister concerned on 23rd of last month. I have distributed copies of the Statement made by him as also a summary of the recommendations made by the Gulhati Committee regarding the distribution and allocation of Krishna-Godavari waters.

I belive the Members have all read it and have given sufficient thought. I thank the House and you, Sir, for giving its the opportunity to discuss this very important matter today. This is a matter which is agitating the mind of three States. Two other States namely, Orissa and Madhya Pradesh, are also involved but we do not hear much of it. But this has given room for lot of agitation, expression of opinion this way and that way in the three States of Maharashtra, where these rivers take their birth, Mysore where they flow and Andhra where they join the sea. It is a very complicated question and that is proved by the fact that all the three legislature have taken notice of the Statement made by the Minister concerned and they have expressed themselves and they are expressing themselves. The very fact that this House has adjourned the important non-official business to discuss this matter for two days is an indication of the importance and the magnitude of the problem. Therefore, Sir, I hope that Members will express themselves on this vital and important subject.

I take this opportunity to thank the Gulhati Commission for the very meritorious work they have done, the details into which they have gone and giving their opinions. I am sure, things are based on certain

facts and though they did not have the benefit of gauging everything of the rivers, I think, their principles are mainly acceptable. Based on that and the discussions which the Central Minister for Irrigation and Power had along with his Minister of State and his Secretaries concerned with the representatives of the Governments of Maharashtra, Andhra Pradesh, Mysore, Orissa and Madhya Pradesh, we have come to certain opinions.

It is very difficult to say whether this statement is a opinion or a decision or a statement. It is a statement no doubt and we will take it as such. But, coming as it does from such an authority, it has to be viewed with respect and regard and sufficient value will have to be given to it. Therefore, I wish the House to take into consideration what the statement says and express their opinions. I may say that they have taken into consideration all aspects involved in this vital problem, and while trying to be kind and regard with sympathy the opinions on the demands expressed by all the three States, I am afraid, they have not been able to satisfy all the three States. All of them have been protesting and to-day we read in the Papers that the Andhra Pradesh Government have taken a decision to accept the recommendations on the statement under protest.

Sri S. M. KRISHNA.—Under a very mild protest!

Sri S. NIJALINGAPPA.-Naturally, because they are in a better position. I don't want to comment on the decision taken by the Andhra Pradesh Government, but I must say, comparatively a lot of sympathy has been extended to them. Not that the Central Minister has not been kind to us, but he could have been more kind. The Maharashtrians also have been protesting-naturally for a very good cause according to them. But, I must state that the case put forward by the Mysore Government. the principles which they pressed have been accepted all along. In the first place, the Andhra Pradesh Government laid much stress on the so called 1951 Agreement. I have been protesting that it is no agreement at all and in view of the fact that no representative of Mysore was a signatory to that agreement, it cannot be binding on us, and the Maharashtrians also are not happy with it. The Andhra Pradesh Government were very insistent that it should be accepted and acted upon, but we have been insisting that it is not legally binding on us. I am glad to state that the statement made by the Central Minister for Irrigation and Power has given a go-by to the 1951 Agreement and that it is voi, and not binding on any party.

Mr. SPEAKER.—The legal opinion of the Central Government is

also that it is void and not binding on any party.

Sri S. NIJALINGAPPA.—On the strength of the legal position expressed by those who could advise legally the Central Government, I am sure that no party, neither Andra, nor we, nor Maharashtra, will now agitate that the 1951 Agreement is still binding. Though there is a vague reference in the latter part of the statement, our definite stand has been upheld. We were also urging that if in Maharashtra the east-flowing rivers are allowed to be diverted to the westcoast and join the

(SRI S. NIJALINGAPPA)

Arabian sea for purposes of power generation, it would mat'er very much to us and much of the water that is required for Mysore arid areas would not be forthcoming at all. We made a very definite demand on them that such a thing should not be agreed to as it will affect the interests, incidentally of Maharashtra whose area is equally poor, of much more worse areas in Mysore State and they may also affect Andhra Pradesh. It is, therefore, one of the points conceded to by the Central Government and very correctly too that the course of west-flowing rivers should not be interfered with. I lay stress on this, because no river which flows cannot be interfered within its natural flow. May be, Maharashtra may want power - I sympathise with them but, that is no reason why they should affect the others' rights. Power can be sent from one place to another through a grid system across any distance, but a flowing water must flow only down ward. Therefore, not an interference of any sort should be allowed to be done, and so, I am laying much stress by stating that this acceptance of the principles on natural flow of river should not be interfered with. That the Central Government had given a clearance for taking up the Upper-Krishna and Malaprabha Projects, is a matter in which we must all be satisfied and our point has been accepted by the statement made by the Central Minister. We were also pressing that in view of the scarcity conditions prevailing in certain parts of Mysore, specially Bijapur and round about, Upper-Krishna and Malaprabha porjects must go on immediately and we have even said that just as Andhra Pradesh Government went on with their Sri Sailam and Nagarjunasagar Projects, we will go on with Malaprabha and Upper-Krishna Projects. It is a point for supreme satisfaction that they have agreed that in view of the fact that the case made out by the Mysore Government is correct, they have allowed us to go on with Malaprabha and Upper-Krishna project. They have not limited the progressing of the projects to the first stage alone—they have allowed us to go on with the second stage also and not made any difference about the first and second stages. We cannot just cut the first stage and carry on with the second stage. We are going to lay the foundation for the entire scheme. I am sure the Central Ministry will not come in the way. That is one matter, in which we have been allowed to go ahead, though Malaprabha and Upper-Krishna projects have not been included in the Third Plan. This is a point which we have gained. Another point we made was that the scarcity areas should have first preference, and the population, the catchment area. the amount of min-fall and the nature of the soil, the area to be irrigated and economic level of the people should be pointers for future allocations. If they substantially agree to the correctness of the principles, though they say every consideration was taken note of, this may not be totally accepted. It is clear that the scarcity areas should receive priority. With the other schemes which have been proposed by the Mysore Government to serve these scarcity areas, still if proper

estimates are made and they are made pucca and if they are pushed through the Central Government and the Planning Commission, they will give their sympathetic consideration. There also, I believe, we have gained and another point we pressed was that the Andhra Pradesh Government should not be allowed to depend on Krishna waters for their Nagarjunasagar project. Without possibly getting the permission of the Central Government and in spite of our protest, it has been allowed to go on and the first phase of Nagarjunasagar project is practically complete. While they say that the first stage of Nagarjunasagar may be proceeded with, they have also said that the Sri Sailam Project, as suggested by them, may be cut down. It is there that we are not quite sure of our position.

Sri G. V. GOWDA (Palya) -For the time being.

Sri S. NIJALINGAPPA.—The whole thing is provisional.

Sri G. V. GOWDA .- Is it binding ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is not binding in one sense and it is binding in another sense. I would advise the Honourable Members not to take up that question or that attitude and it is going to affect us unnecessarily. There is a way of getting things done. If our interests are so badly affected, if it is necessary for us to go and agitate it elsewhere, we won't hesitate to do it; but this is not the time when we can take up that subject. This attempt at getting the water that we think is legitimately due to us, is a matter for agitation of vasious levels. We express ourselves here. Our representatives from Mysore in Parliament also agitate; Government will agitate and I am sure the public also will agitate. This is a matter which vitally concerns us. There is no definiteness about the quantity of water available. The Gulhati Commission says that in many places, gauges have not been fixed and they do not know what exactly is the amount of water that may be made available. They expect it will be something more, possibly 5 or 10 percent. They have calculated 1,800 T.M.C ft. on the plea that this amount will be available because of the 75 per cent dependability. They calculate the yald in a paritcular tank or re-ervoir, what is fed by that for 100 years, they take gauges for hundred years. Lowest will be

(SRI S. NIJALINGAPPA)

from there and from the lowest, 75 years, those 75 years will be the dependability. That is how they take the dependability. The Gulhati Commission was asked to take up 86 per cent dependability and 75 per cent dependability. They have taken 75 per cent. Therefore, I say it is possible that we may have not 1,800 T.M.C.ft but something more. possibly 300 or 350 or 400 T.M.C.ft. We can just make a guess and be very nearly correct if we say that this Karishna river will vield not merely 1,800 T.M.C.ft. but nearly 2,100 T.M.C.ft. or 2,200 T.M.C.ft. I am saving this because they say that after getting the required statistics and dependable statistics, they would be able to allot more water. I say this in view of our scarcity areas and that in view of the fact that they themselves accept that we deserve better consideration and they have enumerated the various projects which we are Contemplating and say that they will receive the highest sympathy. It is therefore that I say whatever water is available out of that nearly 350 or 400 T.M.C.ft. should be made available to us. When the Godavari link is established in two places and they get what they want. possibly about 1,000 T.M.C.ft. I think a time will come when they get that water-at least 200 T.M.C.ft. which is now flowing to Andhra must be allotted to us to be used. That is a point which is very important. I say this because we are not to be satisfied merely by what we are supposed to get now and temporarily but also look into the future. In view of the scarcity areas concerned in Mysore State and in view of the fact that we are only taking into consideration, the area to be irrigated by the river Krishna and her tributaries, now it is 5 per cent or even lesss and if Bijapur or adjoining districts are taken into account. it is only one per cent taken into consideration that fact, they have to yield to the demand of the Mysore people, specially those poor people, living in scarcity areas, to allot that amount of water a least 1,000 T.M.C.ft. they have got and if we are now getting 800 T.M.C.ft., we must be able to get 200, if we are setting Rs.900. we must get 100 T.M.C.ft. This is a matter for consideration both by the Central Government and the Andhra Pradesh. After all. we are not people belonging to different places altogether, we are part of one country. Whoever suffers, the whole country suffers. From that point of view, I want this House, the Central Government and other States to approach this problem. Where are people living in scarcity areas. where there is an area available for cultivation, those people must be enabled to use these waters to the greatest possible advantage. Especially, Andhra Pradesh is an area which is richer, where rainfall is heavier and the percentage of cultivation is about 26, and if Nagariunasagar project comes into being, and that very rich area is irrigated, they are going to have 40 per cent of area irrigated or somthing more. Therefore we have to consider all these things from that point of view. These are matters which will be considered by us. I am not going to a court of law. We have already made a reference that it may be referred

to arbitration. But I do not think it is just the time when we can do so. What I believe now is that it is just the time that we express ourselves on the statement made by the Minister for Power and Irrigation of the Union Government. While we appreciate his attempt to be fair to all, we must make it clear to him that while he has appreciated, he has not fully appreciated the needs and necessities of the scarcity areas of Mysore State and that he must see it fit to allot to us more waters, at least 200 T.M.C.ft. of water immediately. That is one aspect.

There is the other aspect. Our own responsibility in the matter. We have been urging that more water should be given to us. Very good; but when we get water, how are we prepared! Either in Krishna or Godavari ares or in Cauveri area, we have not done much. We must own that except building Tungabhadra and part of Ghatapraba and now Kapini being taken up, the Cauveri Valley we have not done much at all. It is high time that we find the wherewithal to carry out these things. Along with my colleagues, I have come to this decision. Come what may, we shall lay the foundation and find some how the money and that 'somehow' is dependent very much on you and the co-operation which the members here give to this undertaking and it does not belong either to this State or that State but all of us. Therefore, I appeal to every member to do his best and co-operate with us to see that finances are found.

Now that the Central Government have agreed to give grant for Malaprabha and Upper Krishana—at least Stage one, I am sure that they will find the necessary funds and as we go on completing our schemes and place them before them for acceptance, they will not only unhesitatingly accept them and allot the necessary amount of water but also give to the extent they can, financial aid. On our part, we must see to it that we also find funds. There are ways of finding funds. I think we must thank one of our Hon'ble Members Sri Anna Rao who said: it does matter even if we spend less on certain Departments. We may spend 10-15 per cent less. Get the money, save all money and use it for this purpose. This is also a very good suggestion. I hope that we may accept it and work it up. There is also the other view; we have been thinking as to why we should not have advance contribution from people who are primarily going to be benefited by these big schemes. These are matters which we have to seriously think and solve them ourselves.

2-30 P.M.

These Sir, are some of the problems which face us and I am sure Members will give their opinion so that Government will in all earnestness take note of the opinions expressed. The final word has not been said because possibly. I do not know Parliament may again discuss this matter. Whether they discuss or not, we have to discuss the problem among ourselves, with them and urge our point of view so that we can get a better deal and a better allocation. THANK YOU, SIR.

Mr. SPEAKER. - Before we begin the debate, let me just try to understand. I believe, to a very large extent, is is a non-party matter and the practice of our Hon'ble member speaking on this side and another on that side need not be strictly observed. I would rather appeal to the whips of the Parties to agree between themselves and give me the names. I would not like to impose a time-limit. It is a very complicated matter and expressing ourselves on such aspects may not be very easy. I suppose the House is agreeable to that.

HON'BLE MEMBERS .- Yes, Sir.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ. -(ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ)...ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈಗ ತಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಾರದ ನಚಿವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ಹೇಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ವಿವರಣಿ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮೈಸೂರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಮೂರು ರಾಜ್ಗೆ ಗಳಿಗೆ ನಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಡಕಿಗೊಳಗಾದ ವಿಷಯವಾಗಿವೆ. 1951ರ ಒಪ್ಪಂದ ಸನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗುಲ್ಲಾಟ ಕಮಿಷನ್ ನೈಮಕ 19:03ಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ 19:10ಲ್ಲ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ವಿಷ್ಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ದೊರಯ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಹೇಳಕೆಯ ಮು ಬಾಂತರ ಹೇಳಿಎ್ಟಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ನಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನ ವು ನಿರೀಕ್ಷಣ್ ಮಾಡಿ ದಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯದೇ ಇರುವ ಮೂಲಕ ನಿಶಾಕ ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ 1,000 TMC ಹೊರಿಯುವುದರ ಬದಲು 6000 TMC ಪಾಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಅಗಾಧ ನಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. 2,20,000 ಚದುರ ಮ್ಯೇಲ ಪ್ರದೇಶ ರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚದುರ ಮೈಲ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ 43.731, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ 21.44 , ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 26.000 ಚದುರ ಮೈಲ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಅಂದರ ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಸು ಕ್ಯಾಚ್ ಮೆಂಟ ಏರಿಯಾ ಶೇಕಡ 45ರಷ್ಟು ಭಾಗವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇರಳವಾದ ಪ್ರವೇಶವಿದ್ದ ರೂ ಕೂಡ ಮೈನೂರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ದೊರೆತಿದೆ. ಇದನು ರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರು ಮೈಸೂರಿನ ಫಲವತ್ತಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಅಂದರೆ ನಹ್ನಾದಿ, ಪರ್ವತದಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪ.—ನಸ್ಕಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಪ್ಣಾ ನದಿ ಹುಟ್ಟ ನೀರು ಬರುವುದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಮಗೆ 48,734 ಚರುರ ವ್ಯುಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ಕೇಕೂ 60ರಷ್ಟು ಭಾಗದಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯು 870 ಮೈಲ ಉದ್ದ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ನೀರು ಯಾವ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲ ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಗುಲಾಟ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಖ್ಯೆರಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿದ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ, 32 ನೈಳಗಳಲ್ಲ ನೀರಿನ ಆಳತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಖ್ಯೆರಾಗಿ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಅವರೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹೇಳದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'The data can be taken as approximately correct, within 2) per cent, plus or minus of the actual' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದ ಅಂದ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಪಾತ್ರಿ ಇರಬಹುದು. ಶೇಕಡ 2) ರಷ್ಟು ಕಡಿನು ಇರಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ನಿಗದಿಯನ್ನು ಸರಿಸುಮಾರಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದ ಮೇರೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಕರಾರು ಪಾಕ್ಕಾಗಿ ಅಳವುಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂಲು ದೇಶ, ಅಂಧ್ಯದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವೇಶ ಈ ಮೂರು ದೇಶಗಳು ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ತಾವು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ಥಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ

1st April 1963 2199

ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಮೈನೂರು ಹೇಶದಲ್ಲ ಕ್ರಷ್ಟ್ ನದಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ 72 ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಕೇವಲ 5.6ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 26.6ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಿದ್ದು, ನಮಗಿಂತಲೂ 56ರಷ್ಟು ಬಾಸ್ತಿಇದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಸೀರಿನ ಪ್ರಯೋಜ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರು ಶೇಕಡ 26.6 ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರು ಶೇಕಡ ್ಟ್ರೊಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಧ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಪ್ಷನದಿ 5∙6ರಷ್ಟು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ, ಈ ನಬೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ, ಮತ್ತು ಭಾರತ ಹೇಶವ ಅಭಿನಂದಿನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರೆಎದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಹೇಶದಲ್ಲಿರ ಕೃಂಥ ಭೂಮಿಗಾಣ, ಹವಾಮಾನ ಮುಂತಾದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಣಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯೆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾವ ತರೆಪ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈನೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ scarcity areaಗಳಷ್ಟು ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶವಷ್ಟು, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾಧ್ಯನ್ನೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Cultivable gross area ಅಂತ ಹೇಳಿ, Cultivable area ಅಂಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲ, ಮಹಾರ್ಪಷ್ನದಲ್ಲ, ಮ್ಯೇಸೂರಿನಲ್ಲ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Cultivable area ಕರ್ವಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕದ 13.8, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕದ 14, ಮೈಸೂರು ದೇಶ ದಲ್ಲ ಶೇಕಡ 23ರಷ್ಟು ಇದೆ, Net crop area ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 9.6. ವರ್ಷರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 12:2 ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 18:6 ಇದೆ. ಬೀಜ ಬತ್ತನೆವೆಸಡಿ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದ ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Irrigated crop area ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಶೇಕಡ 23ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ ರೂ ಕೂಡ, ಸೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ಶೀಕಡ 1ರಷ್ಟು ಇದೆ; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಮ್ನ ಶೇಕಡ l ಇದೆ, ಆಂಧ್ರದ್ದು ಶೇಕದ 2.5. ಒಟ್ಟು Irrigated area 4.5 ಆಂಧ್ರದವರು ಶೇಕಡ 2.5 ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಶೇಕಡ 1ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮದು ಇದೆ. Percentage of irrigation area to total crop area ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಂಧ್ರಪದೇಶದ್ದು ಶೇಕಡ 26.6 ನಮ್ಮದು ಶೇಕಡ 5 2 ಬರುತ್ತೆ. ಕ್ರಷ್ಣನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇದು 73 ಮಿಲಯ೯ ಎಕರೆ ಇದೆ, ಅಂದರೆ ಇಂಡಿಯ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ total cultivable aread ಶೇಕಡ 23ರಷ್ಟು ಅಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣನದಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ cultivable area ಸಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 23ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಹೊಂದಿದೆ ಅಂದರೆ ಕೃಷ್ಣನದಿ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿನಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ.

ಇರ್ರಿಗೇಟೆಡ್ ಎರಿಯ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ದನ್ನು ಗುಲ್ತಾಟಿ ಕಮಷ್ಟೂ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಪ್ಪ ನದಿಯಿಂದ 4.5 million area ಆದರೆ 45ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾ ವರಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲ 25,40,000 ಎಕರೆ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ; ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇದೆ ; ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 9,60,000 ಎಕರೆ ಇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಧ್ರದವರು ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇತ್ರಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯುಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ನಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ 10.20,000 ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಧ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ, ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ

ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ನಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).--ಇಂಥ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯು ತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಏನನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ಆ ಕಡೆ ದಿನ್ಕರ್ಷಣ ಶುರುವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).__ ಇದೇ

ವಿಷಯವನ್ನು ಡಸ್ಕಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.__ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರು ನರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡನ್ನೂ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಹ ಪಪ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತುಂಗಭವೃ ಬಟ್ಟರೆ ಕೃಷ್ಣನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರು ದೇಶ ಏನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗದ ನೀರನ್ನು (ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 1951ನೇ ಇನವಿ ಅಂಕಿಅಂಶ ಗಳನ್ನು ನೋಡುವುವಾದರೆ, "ಅವತ್ತಿನ ದಿವನ ಒಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಸುಮಾರು 410 T. M. C. ಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ಯದವರು ಸುಮಾರು $300~\mathrm{T.M.C.}$ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ 78,3 T.M.C. ಮಾತ್ರ. 1951ನೇ ಇನವಿಯಿಂದ ಈಚಿನ **ೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ತುಂಗಭದ್ರ ಮತ್ತುಭದ್ರ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು** ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕ ಬಹುಶಃ 200 T. M. C.ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದವರು ಆಗಲೇನೇ ಸುಮಾರು 600 T.M.C.ಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದಾರೆ, ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ನೀರು ಹೊಂದುವುದು ಕರಾರು ವಾಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ: ಬಹುತಃ 2 ಸ್ವಾರ T. M. C. ಆಗಬಹುದೇ, 1,8.0 T. M. C. ಆಗ ಬಹುದೇ, 2,200 T.M.C. ಆಗಬಹುದೇ ಅಖ್ಯೆರಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ನೀರಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಾಗಾರ್ಜುನ ನಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶೈಲಮ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ನು ಗಳು ಕಾರ್ಯದೂ ಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅಂಧ್ರದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನುಮಾರು 1,200 T.M.C. ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಧ್ರಕ್ಕೆ 1,200 T.M.C. ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಕೇವಲ 600 T. M.C ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೈನೂರು ದೇಶದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅವಾಗ ಕಮಿಟಿ ರಿಫೋರ್ಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ 400 T. M. C. ಕೂಡಬೇಕು. ಮೈನೂರಿಗೆ 250 T. M. C. ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಗಾಗಲೇ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು 300 T. M. C. ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ, ಭೀಮ ಎಲ್ಲಾ ಮೀಡಿಯಮ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಚುಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು 800 T.M.C. ಬೇಕು ಅಂತ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟು. ಕೊಂಡರೆ, ಈವಾಗ ಸುಮಾರು 1,200 T.M.C. ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ 1,100 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ 1,200 ಟಿ. ಎಂ ಸಿ. ಕಡಮೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ನಾಗಾಜು ನನಾಗರ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪ್ರಾಜೆಕು ಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ವೈಸೂರುದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೃರಿಂದ ಅಖ್ಬೆರಾಗಿ ಕೃಷ್ಟಾನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಲ ಬಂದಾಗ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿನಶೇತೀಕು. ಮೈನೂರು ಹೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೇರ್ಪಿಟ ಎರಿಯಾ ಜಾಸ್ತಿ, ಇದೆ. ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸ್ಕೇರ್ನಿಟಿ ಎರಿಯಾ ಇವೆ ಎಂದು ಅಳತೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರ್ಜಾಟ ಕಮೀಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಳೆ ಬರದೇ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದುನ್ಯಾಂಪರ್ ನರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 27 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. "ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 7 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ವ ಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ 15 ತಾಲ್ಲೂ ಬೆಗಳು ಇವೆ. ಬಹುತೇಕ ಶೇಕದ 50 ರಷ್ಟು ಸ್ಟ್ರೇರ್ನಟಿ ಏರಿಯ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಬಿಸಾಪುರ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಪರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಂಧ್ರವವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಪರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅದ್ದ ರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾನರಿ ನೀರನ್ನು ಹ ಚತಕ್ಕ ಕಾಲನಲ್ಲಿ ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗು ವಂತೆ ಕೊಡಬ(ಕೆನ್ನುವುದು ಯಾವ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡಿವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಮೈನೂರಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಬರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ನಚಿಸರು ಗುಲ್ಲಾಟ ಕಮೀಷನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಧ್ಯಕ್ಕೆ 800 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ 4 0 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹುಭಾಗ ಅಂಥ್ರದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ 200 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕಡಿಮೆ ನಮಗೆ. ನಮಗಿಂತ 200 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕಡಿಮೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟನಲ್ಲ ಅವರು ಹಂಚಿಕ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಅಂಧ್ರದವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದೃನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದೃನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆ<u>-</u>ಧ್ರದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮತ್ತು ಭೀಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು

ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ನಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮೆಕ್ಟಿನೂರಿಗೆ ಇಷ್ಟು, ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅಂತ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದು ನರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಲಹೆ ಗುಲ್ಲಾಟ ಕಮೀಷ೯ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾ ವರೀ ನದಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. River Board ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಕೋ ಆರ್ಡಿನೇಟೇಡ್ effort ಮುಖಾಂತರ ಇದರ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಕೆಂದ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ನಲಹೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ನಲಹೆ. River Board ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರ್ರಾರು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. 'ಹುಚ್ಚುಮುಂಡೇ ಮದ್ದೇಲ ಉಂಡವನೇ ಜಾಣ' ಅಂತ ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ ಇದು. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ, ಶ್ರೀ ಶೈಲ ಕಟ್ಟದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಗಲಾಟೆ ವಾಡಬಹುದು, ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರು ಬೇಕೇಬೇಕು ಅಪ್ಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂತಲೇ ಅಂಧ್ರದವರು ಅಣಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಖಂಡೀತವಾಗಿಯೂ ನರಿಯಲ್ಲ. ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದೀ ಪ್ರದೇಶ ರೀ ಆರ್ಡ್ಡ್ ನೈಜೀಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಮೈನೂರು ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

1956 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿವೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿವೆ, ಭೂಪ್ರದೇಶ ಎನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂತು . ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೃಷ್ಲಾ ನದೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿರಲಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೃಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಒಂದೇ. ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ನದಿಯಿಂದಲೂ ಬರತಕ್ಕಅವಕಾತವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲನದಲ್ಲ, ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲ, ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನ ರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಾರದ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದರೇ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವರು ಕೊಯ್ನು ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ಕಟ್ಟ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹರಿಯ ತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಪವರ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲು ಅಸಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹೆರಿಯುತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತಿರಗಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರು ಹೊರ್ಡಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ನೀರು ನಮಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ನಂಭವ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಗ್ರೋದಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ನೀರಿನ ನಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಆ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವ್ವಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟ ಉಪಯೋಗಿನತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗಿ ನಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗುರಾಟ ಕಮೀರ್ಷ ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡುಕಡೆ ಅಣಿಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ನಾಗರ, ಶ್ರೀಶೈಲ ಎರಡೂಕಡೆ ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಷ್ಟೆಗಳು. ಗುಲ್ಲಾಟಿ ಕಮೀಷನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು 300 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಗೆ ಬಂದರೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ 250 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಜಾಸ್ತಿ ಬರತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆ ಯಾಗತಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲರುವುದು ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಮಾತ್ರ. ಅಂದ ದವರಿಗೆ ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ 250 ಟಿ.ಎಂ.ನಿ. ಪೂರೈನತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದ ನಚಿವರು ಎನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ ಅದು ಅತೃಪ್ಪಿಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಅ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದೀರಿ; ಇನ್ನೂ 400 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ

(ಶ್ವೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಈ ಕೃಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ನಚಿವರು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಂಪೂರ್ಣ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ 1100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಮೈನೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಶೇಕಡ 7 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಅಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಲ್ಲಂದ್ದರೆ ಮರ್ರಾನಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾಧ್ಯ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ 1100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member may continue after half an hour. The House will now rise for half an hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Manutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.....ನಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಒತಕ್ಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಬಹ ತೇಕವಾಗಿ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರನ್ನೇ ಅಪಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನೇ ಅಪ್ರಯಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದೀ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲ ಈ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಲ್ಲ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬದ್ದಿರುವ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಅದು ಈ ಮೈಸೂರೇ, ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಅಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧ ಆ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಲ್ಲ ಇದು ಅರ್ಧ ಪಾಲು ನಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಗಳು ದೊರೆತರೂ ನಾವು ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ.

Mr. SPEAKER.—Did the Hon'ble Member see page 4, para 13 in this report ?

Sri S. SIVAPPA.—Now, I am referring to the irrigated acreage. ಈ ದಿವನ ಆ ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತರು ಏನೊಂದು ಅವರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಂದರೆ !258 T.M.C. ft., ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಲ ದೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೇ ಮದ್ರಾಸಿನವರೂ ಅವರಿಗೆ 206 T.M.C. ft. ನೀರು ಬೇಕೆಂತ ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವನ ಇಡೀ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರ ನೈರ್ನ್ನಾ ತಾನೇ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಉಲ್ಬಣ ಪಂಸ್ಥಿತಿ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇತರ ರಾಜ್ಯ ಗಳ ಪಾಡೇನಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರ ಹಿತಚಿಂತನೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಹುಯತಕ್ಕ ನ್ನಗಳಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಏಕೈಕ ನದಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯೇ. ನಾವು ಈ ನದಿಯ ಬೇಸಿನ್ನಲ್ಲ ಆದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಸೀರಾವರಿ ಯೊ ಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ

ಗುರ್ವಾಟಿ ಕಮಿಾಷ್ಸ್ವಿನವರು ಇಲ್ಲಿಯ ವಾಯುಗುಣ, ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತಿನ ವಿಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನೈಲ್ಲ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಳವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತ ಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕೃಷ್ಣಾನದೀ ನೀರಿನ ಬಹುಭಾಗ ವನ್ನು ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ನಾನೀ ದಿವನ ನವುಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂತ ನಾವೇನೂ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೀದಿವನ ಆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲ ಅಥವಾ ಅಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮದ್ರಾನ್ ನರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೇ ಏನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ದಿವನ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದುರುದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ನವಿಗಳ ನೀರಿ ನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪರಮಟ್ಟಿನ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಪ್ಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ (ವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೆ ಸಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ನಾಗೆ ಅವಕಾಶಾರಬಾರದೆ ಎಂತ ಕೇಳ-ತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವನ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ನಮಗೆ 600 ಟಿ.ಎಂ ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ 500 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಸುಗೆ ಈ ಕಷ್ಟಾ ಗೋದಾವರಿಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 110 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್ಟ್. ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಅಷ್ಟು ನೀರಿಗೆ ಮಿಾಂ ಡೆವಲಪ್ ಅಗತಕ್ಕ ನನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಈಗ ನಮಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾವರಿಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಮ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಕತಃವ್ಯ ಈ ದವನ ಈ ರಾಜ್ಯ ನರ್ಕಾರದವರೆ ಮೇಲೂ ಆ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ ಬದ್ದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಎರಡು ನರ್ಕಾರಗಳೂ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನ ನ ಮನಮಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಈ ಗುಲ್ಟಾಟ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭೀಮಾನದಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಆ ನೀರಸ್ಸ್ ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಯಾವರೀತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನಾವು ಈ ದಿವರ ಈ ಕೃಷ್ಣಾನದೀ ನೀರನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ನನ್ನಿ ವಹಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಲೋಪದಿಂದ ನಮ್ಮರಾಜ್ಯ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರ ಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಎಂದಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಆದನ್ನು ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಫಲತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಅಕಾರ ಭೂಮಿ ಪಾಳಾ ಬ್ದುರುತ್ತೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೆಳೆ ಕಡಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಈ ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿನೂವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತಗುಲತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳುದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡು ವಂತೆ ಅವರಿಂದ ಭರವಣೆ ತೆಗೆ ರುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನರ್ರಪ್ರಚ ಪ್ರಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಇಡೀ ಭರತಬಂಡದಲ್ಲಿ ಅಹಾರತ ಅಭಾವ ತಾಂಪವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ ಗೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಎಪ್ಪೆಮ್ಸ್, ಜವ್ಜಿನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀ ಸುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಹು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯನನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟ ದಲ್ಲದೆ. ಇಷ್ಟು ಕೆಳವುಟ್ಟ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ನೀರಾವರಿ ನ್ ಕರ್ಯದ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿ ರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ನದಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಚೇಕಾದ ತೀರು ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಕೂಡಲಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾಗೂ ನಾಮಾನ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಾರಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ಯೆಗೊಂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸಾಕರ್ಯ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೀಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹುನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ಸಡೆಯ ಬೇ ಕಾದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅದೃ ಕರ್ತವೃ, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ತಿವಪ್ಪ)

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇದುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾ ಗಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅದರ ಮುಂದೆ ತೀವ್ರವಾದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷ್ಟನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. L'ublic Works Administrationನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ನಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನೀರಾವರಿ ಹೋಜಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಅದರ ಮೇಲ್ಬಚಾರಣಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ: ನವೀನವಾಗಿ ಯಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು Administration and Minagement ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟದೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ, ಪ್ಯಾಜೆಕ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣಿಯಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ನೀರಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನವೀನವಾದ ಪದ್ಮ ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ಉದಾ ಹರಣೆಯನ್ನು ನಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1951 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಚಕ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿ ತ್ತೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ತುಂಗಭರ, ಭದ್ರಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 13ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದು ಮೂಲಕ, Soil Research ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗ ಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ರೈತ ನಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಸಿರ್ಮಾಣವಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನದಿವನ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನರ್ಕಾ

ರಕ್ಕೆ ನೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕು, ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ data ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ, data ಸಿಕ್ಕದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ data ಕೂಡ ನರ್ಕಾರದಲ್ಲಲ್ಲ, ನಾವೇ ಹೊಸನಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಜೂಡೈ ರೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳ ಅಭಾವ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಭೇಮ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಬೇಕಾದ statistics ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆದಕ್ಕಿ ಕಲ್ಲೂ ಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಹಿನ್ನೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ರಿನರ್ವ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ನಾಳೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ನಾಲ್ಕನೆ ಹೋಜನೆಯಲ್ಲ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಅದರೆ ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಬರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೀವೆ ನಾಲ್ಕನೆ ಹೊಡಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಅಷ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಾಚೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಸೇರೆ ನಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರ ಇದೆ. ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಸಹ ಯಾವರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಜನೆ ಕಾರ್ಯ ಗತಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲ ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲನ ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಖೋತಮಾಡಿ ಪಾಕಬೇಕಾಗಿ ದೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಇದೆಯೆಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗಿನೆ ನಾನಾದರೂ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ದೇಶದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು; ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಆಗತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲನ ಮುಂದುವರಿಯುಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲ Budgetted and planned projects ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಧಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ದರೆ ಅದರಿಂದ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಸಾಲವನ್ನು ನಹ ಎತ್ತಬಹುದು. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಪೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಜನ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆಬಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಾಲದ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ನರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ : ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆಯು ವುದರಲ್ಲ ಅಲನ್ಯ ವುನೋಭಾವವನ್ನು ಪೊಂದಬಾರದು. ಯಾರ ನಿಷ್ಣೂರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲ, ಮುರ್ಬ್ರಾಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಷ್ಣೂರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ, ಆಂಧ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಿಷ್ಣೂರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಹಿತ್ತವೈಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ ಮುಂದೆ ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಹಿತ ನಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿನ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಏನು ಬೆರಬೇಕಾಗಿತ್ಕೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪೂರ್ತಿ ಪಾಲನ್ನು ನಾಧನೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಮೈಸೂರು ನರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ, ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ತಾವು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲ ಗಳಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಯ ಅಶೋತ್ಮರಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮ್ಶಿಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗ ಮದಲ್ಲ ವೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಈ ಕಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಗಳಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅಪಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿನುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಅವಲ ರೆಡ್ಡಿ (ಶಿಡ್ಡಘಟ್ಟ)....ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೃಷ್ಣ-ಗೋದಾವರ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಇಟ್ಟಾಗ್ಗೊ ನನಗನಿಸುವುದು ಬೆಟ್ಟ ಅಗೆದು ಇಲಿ ಹಿಡಿದರು ಎನ್ನುವೆಂತಾಗಿದೆ. ನಾನಾದರೋ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ನಂನ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡೆವಲಫ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಕೇವಲಿ ಶೇಕಡಾ ಅರರಷ್ಟು ಅಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ನಲವತ್ತಾರರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಅಂಥ್ರದಲ್ಲ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ರೇಳರಷ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಸಕ ಡೆವಲಹ'ಮೆಂಟಗಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಪ್ರವಾಗಿ ನರಕಾರದವರು ಅರಿತು ಒಂದು ನಲ್ಕ ಎರಡು ನಲ್ಕ ಹತ್ತು ನಲ ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವರೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಮಗೆ 600 T. M. C. ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಧ್ರದವರಿಗೆ 800 T. M. C. ಯಮ್ಮ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಪಾರಾಷ್ಟ್ರ ದವರಿಗೆ 400 T. M. C. ಯಮ್ಮ ಸೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ square figures ಗಳು. ನಹುಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ಸ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ನರಕಾರ ದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನೈ ನದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಪಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನಚರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಪರೂ ಬಹಳ ನಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅವಲರೆಡ್ಡಿ)

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ಸಿನ ಕ್ಯಾಚ್ಮೆಂಟು ಏರಿಯಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಡಿನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನವಿಯ ನೀರು ಈ ಕೃಪ್ತಾ ನಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇರುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಉಳಿದಿರುವುದು ಬಾಕಿ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಾತ್ನ ನಸುಗಿರುವ ನಲಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ನೀವಿರ ಚದುರ ಪ್ಯುಲಿಗಳಲ್ಲ ಮ್ಯೆಸೂರಿನ ನೀರು ಹೋಗು ತ್ತಿದೆ. ಆಂಥ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 29,000 ಚದುರ ಮೈಲಗಳಿವೆ ಹಾಗೂ ವ ಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 27,000 ಚದುರ ಮೈಲಗಳಷ್ಟವೆ. ಕ್ರಾಚ್ ಮೆಂಟು ಈ ರೀತಿಯರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭಿಯವರೇ ಯೋಚನೆ ಪಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಷಿಯಲ್ಲಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮರ್್ವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಸಿ. ಸುಬ್ಬಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ನಾವೆರ್ಲ್ಲಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬಹ್ನೇವೆ. ನಾವು ಅಗ್ರಿಕರ್ಚಿಕರನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಾಗದಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೇಕ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೊಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತಗೆ ಇಬ್ಬರು ವರ್ತಕರು-ಒಬ್ಬರು ಉಪ್ಪನ್ನು ಮಾರುವವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತೆಂಗಿನಕಾಯ ಮಾರುವವರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮಳೆ ಬಂದು ಉತ್ತಿನ ಮೂಟೆಯಿಲ್ಲಾ ನೆನೆದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ವರ್ತಕರು ಒಂದು ಮಾತೂ ಅದಲಲ್ಲ. ಅದರೆ ತೆಂಗಿನಕಾಸು ಮಾರುವ ವರ್ತಕ ಉರುಳಾಡಿದನಂತೆ. ಹಾಗೇ ಈ ಸಧೀ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಸ್ಟೇಟ ವೆಂಟಿನ ವೇರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಗಳೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೇ ಅಗಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತರಹ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ತ್ರೀ ವಿ. ನಿ. ಸುಬ್ಬಾರೆಡ್ಡಿ ಯವರು $800~\mathrm{T.~M.~C.}$ ಯುಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡರ ನಮಗೇಕ ಹೊಟ್ಟೆಯುರಿ ಎಂದು ಇವೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವೊತ್ತಿನ ಇಂದಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್ ಹೈಸ್ ಹೇಷರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಲ್ಲರುವ ಅನೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಗ್ರೋದಾವರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಜೋರಿನಿಂದ ಈ ಅಂಧ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ:ುವಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಚಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಟಾ-ಗೋದಾವರ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯಿ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ They will have the least sympathy towards Mysore State. Let them note it. ಈ ೨೯೦ನ ಎಷಯದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನರಕಾರದವರೂ ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ದವರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಮೈನೂರು ನಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 800 T. M. C. ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ 600 T.M.C. ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ 400 T. M. C. ಎಂದು ಕೊಟ್ಟರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೇ we stood first. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಫಂಡ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು If they are really interested in the development of the countries. -ತರಹ ಪರವಾಟು ಮಾಡಬಾರಬಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಒದಗಿನಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದವರೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ನಾಲ್ಕೈದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅನೆ ಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇಬೇಕು. ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪಾಲು ನೀರು ಬರಬೇಕೋ ಅಪ್ಪನ್ನೂ ಪಡೆಯಲು ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ತ ಮಾಡಬೇಕ್ಸ್

ಈ ವರದಿಯೆಲ್ಲ ನಾಲ್ಕನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ 18 ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಪರೀತನಾದ ಅರಣ್ಯ ನಂಪತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅರ್ಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿದೆಯೋ ಅವನ್ನೆರ್ನ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರು ನಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಚಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕರ್ಪಗಿ ಬದೇಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಈ ನೀರಿನ ರೈಟ್ನ್ ಗಳಲ್ಲ ನಿಗಬೇಕು. ಇವುತ್ತು ಅಂಧ್ರಕ್ಕಾಗಿ 800 T. M. C. ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ''on what principles'' ವೇಲೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿತೀಲ್ಲಿನ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಪದ ಬಾಬಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಪದಿನಬಹುದು ಎಂದರೂ ನಮ್ಮ

ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೀಟ್ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಹಾಟ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಮ್ಮ ಹಾಗದ ಜನರ ಜೀವನಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಾರೆಡ್ಡಿಯವರು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ :

Sri S. AVALA REDDI.—That is a statement made by the Andhra Minister, Sir.

Mr. SPEAKER.—Let us state our point and our opinion.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅವಲ ರೆಡ್ಡಿ....ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅಂಧ್ರದವರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಲೆ. ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರಾಜ್ಯದವರು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೀರನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಂದರೆ ಅವ್ಯಾರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಇಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಲೇಗಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನವರ ಅಡ್ವೈಜು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾವೀಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾದು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಲ್ಲನ ಇರಿಗೇಷನ್ ಡೆವೆಲಪ್ ಮೆಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಲ್ಲ ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ, ಫರ್ಡರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಧ್ರದವರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲ ಹಣವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒದಗಿ ಕಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇರಾಖೆಗಳಿಗಾಗಿ ನುಮಾರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯುಗಳಪ್ಪನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಈಗತಾನೇ ಇಲ್ಲ ಪಾನು ವಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಪಾಲಂಟರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚೀಥ್ ಮಿನಿನ್ವರವರು ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಈ ಸಾರಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತು ಬಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. He must be very strong and see that funds are fund from other Ministries.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಲೋನು ಎಂದು ಎತ್ತಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನೃಳದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಪ್ರಾಡೆಕ್ಟ್ ನಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 200 ಕೋಡಿಯನ್ನು ಬೇಕಾಗ ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

300 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಥವಾ ಸ್ಟ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಬತುದು. ಹೊಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂದು ಜೀವನಮಾಡಿ ದರೂ, ಗಾಳ ಕುಡಿದು ಜೀವನ ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಆಂಧ್ರದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

4-00 P.M.

ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನನಾಗರ second pland ತಾತ್ಕಾಲಕವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು ಮಾತುಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಭರವನೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾ ರೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಮ. ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸವೆ ಕಟ್ಟರೇ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರಾಗಾಯ್ತು. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಸೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು first stage ಕೆಲಸ ಮುಗಿದುಹೋಗಿದೆ. second stage ಕೆಲಸಕೂಡ ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಶೈಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಗಲೇ ಪುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದವೇಲೆ we are in possession of these waters ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆಗ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವ ಕಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಈಗಲೇ ಅಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದುವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ

್ (ತ್ರೀ ಎಸ್. ಆವಲರೆಡ್ಡಿ)

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು, ಈಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಬರೀಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಒಂದು ಆಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಲವತ್ತು ಎಪತ್ತು ವರ್ಷವಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ಪಾಲನ ನೀರನ್ನು 1250 T. M. eft. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಕ್ಷಣ ದಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಗೋದಾವರಿನದಿಯ ನೀರನ್ನು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟಾಗ, ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಆ ರಾಗಾಯ್ತು ನಮಗೆ ಇರುವಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

"The Commission regards these estimates as no better than informed guesses; while giving a general idea of the likely average yield from each sub-basin, these estimates are not enough to form the basis of big projects involving large sums of public money. Considerable caution must be exercised in

sanctioning new projects."

ಇದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷ್ಟನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ; ಗುಲ್ಹಾಟ ಕಮಿಷ್ಟನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನಾವು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ yield 'ಕೈ ತೂಕ ಬಾಯು ಬಣ್ಣ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನರಿಯಾಗಿ examine ಮಾಡದೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಜಿಕ್ಟ್ ಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಶೈಲಂ ಮತ್ತು ನಾಗಾರ್ಜುನ ನಾಗರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನರ್ಕಾ ರದವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯ ವೇರೆ ಅವರು ತಕ್ಷಣ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಏರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿತೀ ಲನೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಯೆಂದು ಹೇಳಲ್ಲ. Hypothetical ಅಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೂಡಿರಿ, ಇದನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದ ವರು ನಹ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು Public Works ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಲಹೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Infigation wells ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವನಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದವರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ wet cultivation ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಇರಿಗೇಷ೯ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲ, ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಯೂ ಕೂಡ ಜಿರಾಯ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವನಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದವರಂತೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾಲಾ ಮುಖಾಂತರ, ಬಾವಿ ಮುಖಾಂತರ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವನಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಡೆ ಯುಂದ ನೀರು ಹರಿದರೂ ನಹ ಅವರ ದೇಶವಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಗದ್ದೆಗೆ ಕಟ್ಟದ seepage water, ಮಳೆಬದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದರೆ ಆ ನೀರು, ಕರ ಕೋಡಿಹೋದ ನೀರು, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ನೀರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ ಮೈನೂರಿನವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಚೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು intrigue ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರನ್ನು ಅಕ್ಷೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಡರಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮದರಾನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಹಳ ಸ್ನೇಹಿತರಾದುದರಿಂದ ಅವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ—ಗೋದಾವರಿಯಿಂದ ಕಡಮೆ ನೀರು ಬರುವಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು intrigue ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರಾದ ರೂ ನಂಬು ತದು ಹೇಗೆ ಎಂದೆನಿನುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇರೆ ನಾವು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾವ ನೀರಿನ ಸಾಲನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾದಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎಂದಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅರ್. ಮು.ನಿಸ್ಟಾಮಯ್ಯ (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ಪಾಮಿ, ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ನೀರಾವರಿ ವುಂತ್ರಿಗಳು ರೋಕನಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಗುಲ್ಲಾಟಿ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಒದ ಗಿಸಿ ನಾವು ಅದನ್ನಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾನಂಗಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿ ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರು ನಲವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ನಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹಳೆ ು ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದೂಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯು ತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ 600 T. M. cft. ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂಧ್ಯದವರಿಗೆ 800 T. M. cft ಕೊಟ್ಟರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೋ ಕೈವಾಡ ನಡೆದಿರಬಹುದ್ದು, ಒತ್ತಾಯ ನಡೆದಿರಬಹುದ್ದು, ಎಂದು ಊಹಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿನು ತ್ಯೇನೆ. ಅಂಧ್ಯದವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ನಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನನಗಂತೂ ಅತ್ಯರ್ಯವನ್ನು ಂಟಿ 'ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಂಧ್ರದವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಾಡಿದೆ. ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹೇರಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕನಿದುಕೊಳತಕ್ಕೆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರು ವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗಲ್ಲಿ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ವೈನೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ದಾಗ ಪಲವತ್ತಾದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೃತ್ಲಾೂಕುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಯಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಳನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸ್ವರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ಚತುರರು, ಚಾಣಕ್ಕತನದಲ್ಲಿ ವಿೂರಿದವರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದಲ್ಲ, ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಕಡಮೆಯರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವನ್ತುಸ್ಥಿಯನ್ನ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ, ಕಣ್ಣು ಬಟ್ಟು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಜಲಾನೆಯನೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ, ಕರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯದೆ, ಅದನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿ ವುಣ್ಣಿನಲ್ಲ ಹತ್ತಿ, ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ದೆಹಲಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತ ನಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಏನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಹಳ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ 1,200 TMC ಅಷ್ಟಾದರೂ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪತೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಧ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಬಾಕೀ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ನಾಕಾದಷ್ಟು ಬಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಪ್ಣ.—ವಿಶ್ವಾನ ಇಲ್ಲವೋ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಮುನಿಸ್ಪಾಮಯ್ಯ.—ವಿಶ್ವಾನವಿವೆ. ಅದಕ್ಕೋನ್ಯರ ದೆಹಲಗೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡಿಲ ಬಡಬಾರದು. ಪಿ. ಡಬ್ಸ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡಿಲ ಬಡಬಾರದು; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ರೋಕಸಭೆಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯನಭೆಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನದನ್ಯರುಗಳು ನಹ ಸೇರಿ ನಮಗೆ ನಲ್ಲಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1951ರ ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಂದ ವನ್ನು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ನಿಸಿದ ಮೇಲೆ, 1951 ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ನೀರಾವರಿ ಕರಾರನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1951ರ ಒಪ್ಪಂದ ಆದ ಕಾಲದಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆಗಿರಲ್ಲಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಭಾಗಗಳು ಬೇರೆ ಇರಲ್ಲ. ಈಗ ಮೈನೂರಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆಗ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಅದೇ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಂಧ್ರದವರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೈವಾಡ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದಯೆಯುಟ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.-ಕೈವಾಡವೆಂದರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ಪಾಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗ್ಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯರವರಿಗೂ ಏನೂ ತಿಳಯದ ಹಾಗೆ, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ರೋಕಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ನದನ್ಯರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೆ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲ ಒಂದು ತರಹದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಪಾಲನದನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲನ ಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕೈವಾಡ. ನಾವು ಮೈನೂರಿನವರು ನಭ್ಯರು ಶ್ರೀ ಅವಲ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅಂಧ್ರದವರು ನ್ಫಲ್ಪ ಗಟ್ಟಿಗರು. ನ್ಫಲ್ಪ ಯುಕ್ತವಂತರು; ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಕಾಣು ತ್ರದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ನೈರವಾಗಿ ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ನಮಗೆ ನಲ್ಲಬೇಕಾದ ಕನಿಸ್ಕಪಕ್ಷ 1,200 TMO ನೀರನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ನಾವು ಇಷ್ಟು ಮಾಬೀಕಾದರೆ ಹಣ್ ಬೀಕು; ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗ್ಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗ್ಗೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಗೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇತರ ಮಂತ್ರಿ ทรง นี่ใช้ นีเช ตอาฆ์ทรอ อสเร นานาทรที่ มหากทง อเล โดยสลัง อาฮา อฮ ವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣ-ಗೂರಾವರಿಯಿಂದ ನವುಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತ ಪ್ರಾರಂಭಿನಬೇಕು ಗುಲ್ಹಾತಿ ನಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಶಗಳ ಊಹಾಪೋಹಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿಬ್ಬಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲ ನರ್ವೆ ನಡೆಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಈ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಪರ್ವೆ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಳೂ ಪಿ. ಡಬ್ಲು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗ್ಳೂ ಅವರ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ನರ್ವೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ ಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನರಿಯಾದುವು ಎಂದು ಮನಗಾಣಿನಬೇಕು; ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಶ್ರೀ ಶಿವಷ್ಟನವರು, ಶ್ರೀ ಅವಲ ರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಖಾಜಿನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ನೀವು 800 TMC ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ, ನೀವು 600 ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ನೀವು 400 ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಒರಿಸ್ಟಾದವರು ಇಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ ಮಾಡಿಬಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಲ್ಲಬೇಕಾ ದಷ್ಟು ನಲ್ಲದಿರ ವುದರಿಂದ ಅನುಮಾನ ಬೆಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋನ್ಯರ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಂಕೆ ಅಂಶ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ತಿಳಿನಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಪರಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆನಬೇಕು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಅಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖ (ಅಫಜರ್ಪುರ).-ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಈ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮಿಷ೯ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಭೌರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿಲುವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಕೂಡರು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ mis-allocation ಮಾಡಿ. ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. It is a justiciable point. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಥವಾ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಜಡ್ಜ್ ಅಥವಾ ಆರ್ಬಿಟ್ರೀಟರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ನರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿಲುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈನೂರಿನಲ್ಲರುವ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದೆ ಇರದು. 1951 ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆದರೆ, ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇನು ಡಿಫಾಲ್ಪನಿಂದ ಹೋಯತು ಈಗಲೂನೂ ಅದೇ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು, ಅದೇ ವಿಪತ್ತು ಒದಗಬಹುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ 1959 ರಲ್ಲಿ 1951 ರ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ 86 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಪೆಂಡಬರೆಟ ವೇರೆ ಕೊಡ ತ್ರಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ಘಾರ್ಮುಲ ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು. 86 ಪರ್ಸ್ಟೆಟ್ ಡಿಪೆಂಡಬರೆಟ ಮೇಲೆ 500 TMC ಸಿಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದರ 121 ಪರ್ಸೆಂಚ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಸೆಂಡಬಲಟ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೇ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. 56 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿಪೆಂಡಬಲ್ಲಗೆ ಇಳಿಸಿದರೂ, ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುತ್ತದೆ, 564 TMC ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಈಗ

ನಮಗೆ 600 TMC ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪೊಸಿಷ೯ 1951 ರ ಅವ ರ್ಡ್ ಗಿಂತಲ್ಲೂ ಏನು ಚೆನ್ನಾಯಿತು; Worse ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಅಂತ definite ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಅವಾರ್ಡ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು void ಅಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿವ್ದಾರೆ :

"It will be seen that the above proposals will keep the States concerned fully occupied, so far as irrigation and power projects are concerned, till the end of the Fifth Five-Year Plan, i.e., 1976 and as I have indicated earlier, the 1951 Memorandum of Agreements was in any case due for revision in that year."

ಮತ್ತೆ, ತಿರುಗಿ ಯಾವುದು ವಾಯ್ಡ್ ಅಂದಿದ್ದರು ಅದು ಈ sentence ನಿಂದ ವಾಯ್ಡ್ ಆಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಜೀವ ಕೊಡಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಗವರ್ನವುಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಲೇ ಏನಿದೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿದರೆ 600 ಟಿ. ಎಂ." ಸಿ. ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ 33 ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಯಿತು. ಶೇಕಡ 47 ಅಲ್ಲಿ 1050 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾಕು ಎಂದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಶೇಕಡ 33 ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಶೇಕಡ 12 ಆದರೂ ಕೊಡಲು ಅದ್ದಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತತ್ಯ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು Justiciable Point ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಿಲ್ಲುವಂತಿರಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಬೇಸಿಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಬಟ್ಟು ಸುಮ್ಮ ನೆ ಲಘುವಾಗಿ 600 ಟಿ ಎಂ.ಸಿ. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು 400 ಟ.ಎಂ.ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಲೆಕ್ಕದಮೇಲೆ ಕೊಡ ವುದೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಪ್ರಕಾರ ,600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಟ್ಟ ಸಂತರ ಇದರಲ್ಲ ನಮಗೆ ಶಿಕೃತಕ್ಕದ್ದೇನು ? ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಸಿಕ್ಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ projects under excution 1951 ರಿಂದ 278 ಟಿ. ಎಂ. ನಿ. ನೀರು ಆಗರೇ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯವಾದ ನೀರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಮುಂದೆ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ 83 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರು projects under execution ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ 361 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 600 ಟ. ಎಂ. ಸಿ.ನಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತದೆ. 361 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಹೋದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದು 239 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಉಳಿಯುತ್ತು. ಈ ಬ್ಯಾರ್ಲಿಸ್ನಲ್ಲ ಪುನಃ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಗಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳು ವುದು 15 ಟಿ. ಎಂ. ಸ್ಥಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. "ಅವರಿಗೂ ಆಂಧ್ರದವರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಅಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮ ಗಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದ ನಂತರ 224 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಉಳಿಯಿತು. ಎರಡು ವಿಷಯ ಗುಲ್ಲಾಟಿ ಕಮೀಷ೯ ರಿಪ್ರೋಚ್೯ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 20-25 ವರ್ಷ ದಿಂದ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೋನ್ಕರ 50 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೇ ವರ್ಷ ಶೇಕಡ 25 ಅದರೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ರಿನರ್ೖ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟಗೆ ಶರಾವತಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾ. ಇದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ 20 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪಕಾರ 50 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ತೆಗೆದರೆ 174 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಲ್ಹಾಟಿ ಕಮೀರ್ಷ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಆಂಧ್ರದವರಿಗೆ 800 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ 400 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲ ಯಾವ data ನೂ ಇಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಬೇಸಿನ್ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಇಂತಿಂಥಾ ಪ್ರರೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ಆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅವರು 300 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಅವರ ಜೇಬನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಚುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1975ರ ನಂತರ ಇದೆಲ್ಲಾ ${
m clear}$ ಆ ${
m h}$ ಆ ದಿವನ ರೀನನಬರ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು 100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. 300 ಟಿ. ಎಂ. ಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ನಮಗೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಶೇಕಡ 33 ಎಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖ)

100 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. 100 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಂದರೆ ಎಫ್ಡಾಯಿತ್ತು ಈಗ ಉಳಿದಿರುವುದು 174+100=274 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಾಲುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಫನ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಗೆ 91.24 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಗೆ 53.15 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕು. ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ 62 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 206 ಟ. ಎಂ. ಸಿ. ಅಯಿತು. ಈಗ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟ್ರೇಜ್ ಗೆ ಕ್ಲಿಯರ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, clearance ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಫೌಂಡುಪ್ಷ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ನೈಜಿಗೂ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೂರ್ ವಾಟರ್ ನಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ಹ್ನೇಜ್ ಪೂರೈನಲೇ ಬೇಕು. ಫನ್ಸ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ : ಮೂರು ಅಂತಮೆ ಮನೆ ಕಟ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಫೌಂಡೇಷ೯ ಹಾಕಿದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಫೌಂಡೇಷ೯ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಬಿಗೂ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆನಾಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರನ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಕೆನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೊರಬೀಳುತ ಹೆ. ಅಥಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡಿದರೆ 226 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಗೆ ಡಿಕ್ಟೌನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಮುಂದೆ 100 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು 174 ಒಟ್ಟು 274. ಇದರಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ 226 ಟಿ. ಎಂ. ನಿ. ಗೆ ಡಿಸೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಮುಂದೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದೆರ್ಲ್ಲ್ waste ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಸಿಕ್ಟೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಗ್ಯಾರಂಟ ಏನಿವೆ? ಮಲಪ್ರಭಾಕ್ಕೆ clearence ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.....

[Interruptions]

ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಪುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು rights ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಎದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮೂರು ತರಪದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವೆ. ಒಂದನೆಯದು The first right of the use of the water lies on the land on which it flows. ಎಲ್ಲ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಆಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಫ್ರೋ ಪ್ರಿಯೇಷ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಇಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ಹಕ್ಕು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ prescriptive right ಯಾವುದು ಎಂದರೆ a right according to which the water is appropriated for a number of years under the law of the country. 10 ವರ್ಷ, 15 ವರ್ಷ ಅಥವಾ 20 ವರ್ಷ ಉಪಯೋಗವಾಡಿದರೆ ಮೊದಲನೇ ರೈಟ್ಸ್ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದು They are subject to appropriated rights and prescription rights. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್ subject ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಿಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟಿಡ್ ರೈಟ್ಸ್ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರವೇರೆ ರೈಪೇರಿಯನ್ ರೈಟ್ಸ್ ನಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

್ ಈ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರು ತಿರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಈಗ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ನೀರೇನಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂತ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಈ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರು ಈ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲ ಧಕ್ಕೆಯೇ ವಿನಾ ರಾಭವೆಂದಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಆಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಡತಕ್ಕದ್ನಾ ಗಿರುವಾಗ ಈ ರೈಸೇರಿಯ ಪರಿಟ್ಸ್ಸ್ಪ್ಪ್ರಿಪ್ಟಿ ಪ್ರಿಪ್ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಪ್ರುಪ್ಟಿ ಪ್ರಪ್ತಿ ಪ್ರಿಪ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಪ್ರುಪ್ತಿ ಪರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂಡಿತ ನಮ್ಮ ರೈಟ್ಟಿಗೆ ಥಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

4-30 P.M.

ಆದರೆ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇಸಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಡಿಸಿಷ೯ ಎಂತ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಡಿಸಿಪ್ಷ೯ ಎಂದು ಭಾವಿನಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ 'ಲಾ' ದಲ್ಲೂ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ತೀರ್ಮಾನವೆಲ್ಲ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿನಿಶ೯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ನೆಡೆಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಕರದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ನರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಗ್ರಿುಮೆಂಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇವರಿಗೆ ಅವರು ಈಗ ಹೇಳಿರು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ 300-200 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್ಟ. ನೀರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂತ ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆ ಆಸೆಗೆ ಇವರೇನಾದರೂ ಆ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಭಾಗದ ಜನಾ ಫೇಟ್ ಸೀರಾದಂತೆಯೇ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ-ಈ ದಿವನ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ವೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲದೆ? ಅವರ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿ ಅಗುತ್ತದೆ ? ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂತ ಇವರು ಕೇಳಲ. ಮುಂದೆ ಆ ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಯಾವಾಗ ಪಾರಂ ಅಗುತ್ತೋ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಮ್ಮ ಆಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಏನೋ ನ್ಯಲ್ಪ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಿಗಬಹುದು. ಆಗ ನಾವು

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಟಿಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲ ಈ ನದೀ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ 46 ಮಿಾಡಿಯಂ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಹೈಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಮುಗಳೆಂದರೆ-ಅವು ಆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ; ಬಿಜಾಪುರ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷ್ ಸ್ಕೀಂ, ಭೀವಾ ಲೆಫ್ಡ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್, ಮಲಪ್ರಭಾ, ಫ್ರೌಪ್ರಭಾ, ಸ್ಕೀಮಾಗಳು, ಅಪ್ರರ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಸ್ಕ್ರೀ, ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರ ಹೈಲೆವರ್ ಕೆನಾರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಸ್ ಇವುಗಳು. ಇಂಥ ಕೆಲವು ಮಾಡಿಯಂ ಸ್ಕ್ರೀಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ 500 T. M. C. ft. ನೀರು ಬೇಕಾಗ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನಲ್ಲ ಕೈಬಡಿ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಬರಿ ಆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಒಂದನ್ನೇ ಮಾತ್ರ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ್ಸ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀರಿಸಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಅವ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವನ ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ರೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 450 T. M. m C. m ft. $m \lambda$ (ರನ್ನು ಇನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ $m \lambda$ (ಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ 114T. M. C. ft. ನೀರನ್ನೂ-ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮಾಡಿಯಂ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು $564 \, \text{T.M.C.}$ ft. ನೀರು ಮಾತ್ರ. ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಕನಿಷ್ಟ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಆ ನಮ್ಮ 5 ಸ್ಟೇರ್ನಿಟಿ ಏರಿಯಾಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು T.M.C. ft. ನೀರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ಏನು ತತ್ತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು ! ಅವರ ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಇಂದೊಂದು ಅಗ್ರೀ ಮೆಂಟು ಅಥವ ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ನಮಗೆ ನೀರೆಂದೂ ನಿಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ರಿಪರ್ ಬೇಸಿನ್ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಆ ರೈಪೇರಿಯ ೯ ವಾಟರಿನ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಬಾರದು ಎಂತ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೊರಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಇಂಟರ್ನನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ಸ್ಸ್ ಡಿನ್ನ್ಯೂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನವೆಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವನ ಒಂದೊಂದು ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಎಂತ ಒಪ್ಪಿ ಸಿಗ್ನೇ ಚರ್ ಹಾಕಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿವನ ಈ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಅಂಧ್ರದವರು ಆ ಶ್ರೀಕೈಲ ಪ್ರಾಣಿಕ್ವನ್ನು ನೃಲ್ಪ ಚಿಕ್ಕದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಡ್ಯಾಮಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವನ ಆ ಆಂಧ್ರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಆ ಡ್ಯಾಮಿನ ಹೈಟ್ ಅಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲ ಒಂದು ಇಂಚನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅ ಪೋಚಂಪಾಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ವಿಗೆ 60 T.M.C. ft. ನೀರನ್ನು ಕೂಡಬಹು ದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು 120 T.M.C. ft. ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇತೀರಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವ ರಿಗೆ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ವುಚ್ಚಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋರ್ಡಗಲೇ ಗೊತ್ತಾ ಗುವುದು. ಆದರೆ ನಾವೀಗ ಈ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟನ್ನು ಇ೯ವ್ಯಾಲಡ್ ಮಾಡಲೇಜೇಕು. ಇದನ್ನೊಂಡ್ರ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಡಾರಾವ್ ಗಣಮುಖ)

ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂತ ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ಅಂಧ್ಯದವರು ಅವರ ಭಾಗದ ನೀರಿಗೆ ಈ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇ೯ಸಿನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂಡಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಇ೯ಸಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ನಿಮ್ಮ ್ಲೆ ಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟಿದೆರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕೈರಾಗವುನ್ನಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಈ ದಿವನ ಆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜಿ ನೆಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿದೆಯೇ ಎಂತ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಾವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಬ್ಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾರ್ಲೆಸ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿಬದ್ದಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂತ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ನೀತಿವೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ದಿವನ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ದಿವನ ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರ ದವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡನೇಯವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಅಹಿರಾಕುಡ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ವಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ! ಈ ದಿವನ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಯಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಮುಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಮರಿಮಕ್ಕಳ ನಮೇತ ಇದೇ ರೀತಿ ನವಾ ಬಾಧೆ ಪಡ್ತತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೀಗೇ ನವಾ ಕ್ಷಾಪುಡಾವುರಗಳಿಂದ ನರಳ ಸಾಯುತ್ತಿರಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಎಂತ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ ಎಂತ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ನಹಾಯ ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಹೀಗೇ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನರಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳ ನ್ಯಾರೋಮೈಂಡೆಡ್ ಆದ್ದು ಎಂತ ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ. ಬಡತನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಿನಿಮಂ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿನಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಬಡವನು ಬಡವನಾಗೇ ಇರಲ ಶ್ರೀಮಂತರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಲ ಅವರು ಇನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲ ಎಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳೋಣ. ಈ ದಿವನ ಆ ಗುಲ್ತಾತಿ ನಮಿತಿಯುವರೇ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕ್ಷಾಮಡಾಮರುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮೂರು ಮಾತ್ರ ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಲವೆ, ಎಂತಲೂ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 19 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಕ್ಷಾಮಡಾಮರುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗು ತ್ತಿವೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ನೀರಿನ ರಕ್ಕ ಇದಬೇಕು, ಗ್ರಿಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತ ಏನೇನೋ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತತ್ತಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ನಿಲುವೇನೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯುದಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವನ ಅವರು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ 46 ಸ್ಕೀಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆಗ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೀರನ್ನು ಗೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಆಗ ಬಹುದು. ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮೂರು ಸ್ಟೇಜಗಳಿಗೋನ್ಗರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. "ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ನರ ಕಾರ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. "ನೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಇರುವವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. 1951ರಲ್ಲ ಆದ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟು ವೈಡ್ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರವು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಕರಾರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ 1000 T.M.C. ನೀರು ಸಿಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೊರಕ ಸಲು legal remedy seek ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅರ್ಜಿ ಮೊದಲೇ ಕೊಡ ಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಡಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದ ಬೇಡಿಕೆ ನ್ಯಾಯಪಾಗಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಹಾಟ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿ ನಹ ಬೇಕಾಗಿರಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಗಳ ಜಾದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲ ನಾವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಈ ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಅಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೀಡಿಕೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲು ಹಿಂದು ಮುಂಜಿ ನೋಡಬಾರದು. ನಾವು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಗೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಯೂ ಯಾರು ಇದುವರೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳ್ಳ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಾವು ತಾಳಬಾರದು. 🏻 ಖ್ರೀವಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಧೈರ್ಯವಿರಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ ಸ್ಯಾಯ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಈಗ ನಾವು ಅಧೈರ್ವದಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ವೀಳಿಗೆಯ ನಮ್ಮ ತರೆಯಲ್ಲ ನೀರು ಇರಲಲ್ಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಬಾರದು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲ ನಡೆದಿರುವ ಕಾವೇರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಂಡಿನಿಯರುಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ಪುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡಂದಿರು ಇದ್ದರು ಅಂತೆ. ಮೊದ ಲನೆ ಹೆಂಡತಿ ವಯನ್ನು ಆದವಳು ಇದ್ದು ಅವಳ ತಲೆ ಕೂದಲು ಕೆಲವು ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿದ್ದವು. ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವಳು, ಅವಳ ತರೆ ಕೂದಲು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದಿ ತು. ಗಂಡನ ತರೆ ಕೂದಲು ಅರ್ಧ ಬಳಿ ಅರ್ಧ ಕಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದಿತು. ಪ್ರತಿದಿನ ಎಣ್ಣಿ ಹಚ್ಚಿ ಅವೆಸಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿ ಕೂದಲು ಆಗಿರುವ ಹಿರಿಯು ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಗಂದನು ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಳದು ನ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಗಂಡನ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಗಂಡನ ತರೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇರಲ ಎಂದು. ಮರುದಿನ ಚಿಕ್ಕ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಸ್ವಾನಮಾಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಎಣ್ಣಿ ಪಚ್ಚುವಾಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಹಾಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿ ನವನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು, ತಲೆ ಕೂಡಲು ಕಪ್ಪಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಗಂಡನ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಬಳಿ ಕೂಡಲನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಹಾಕು ತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನಡೆಯಲು ಮೊದಲನೇ ಹೆಂಡತಿಯು ಗಂಪನ ತಲೆಯಲ್ಲಯ ಎಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಟ್ಟಳು. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಂಡತಿಯು ಅವನ ತರೆಯಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಬಳ ಕೂದಲನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಳು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಅಂದರೆ ಗಂಡನ ತರೆಯ ಕೂದಲು ಉಳಿಯಲ್ಲಿ. ಅವನದು ಬೋಳು ತಲೆಯಾಗಿ ಕೆಂಗಿನ ಪರಚಿ ಯಾಯಿತು. ಈ ಇಬ್ಬರ ಹೆಂದಂದಿರ ಗಂಡನ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಬಾರದು. ಇನ್ನು ಅದು ಅಮ್ಮ ಬೋಳಾಗಿಲ್ಲ. ಟ್ರಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Your case has gone because you have not taken legal remedy at the appropriate time work ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರ ಹೇಳಬಹುದು. ನ್ಯಾಯ ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು ನಮ್ಮದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಸಾಗು ವಳಿಯ ಭೂಮಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗಲ, ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಾಗಲ ನಮ್ಮದು highest ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ allocation lowest ನಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ಅಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಸೋಷಿಯಾಲಸ್ವಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಯದ ಹಿತ ಬಲ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಗುಲಬರ್ಗ. ವಿಜಾಪುರ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲ ನೀರು ಇಲ್ಲ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿದಂತಹವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ನೀರು ಹಾಕದೆ ಇರುವುದು ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಹನಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಂಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ, ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಏನೋ influence ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನೀರು ಹೆಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಪಾಲನಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನೀರು ಹೆಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ನಧ್ಯಕ್ಕೆ 900 TMC ಯಾದರೂ ಸಿಗಲಕ್ಕೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ fate seal ಮಾಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಅವಾರ್ಡನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಈ ವಿವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಹ್ವೇಟಿನವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುಪುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ injustice ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಂತಿಂತಹ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್ಸ್ಗಳ ಮೇರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಲೆಕ್ಕವಿದೆ,

ಜನ್ಸೀಸ್ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕವೂ ಇವೆ. ಇರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮಸ್ಸು exploit claims ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರುವ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಆದ ರಲ್ಲಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡ ನಲವತ್ತರಷ್ಟು ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್ನನಲ್ಲ ಇರಿ ಗೇಷನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. "ಈ ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆ ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾ ಆಗಿ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ರಿವರ್ ಜೀನಿನ'ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೊರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It is good to the Andhra people ಅವರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 1,000 T. M. C. ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 274 T.M.C. ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ದವರು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. Scaricity Area ಗಾಗಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲಬರ್ಗ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಇಲ್ಲಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲರುವ ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳು ಎಂದರೆ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಇವಿಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸ್ಕ್ರೇರ್ನಿಟೀ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತೇ ನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹಂಚುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಂಚಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲ ಬಿಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಿಯುಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳ ನ್ಯಾಡಿಕೊಂಡು ಈಗ ಅಲಾಟ್ ಮೆಂಟು ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುಕ್ಕದ್ದು ಅಪ್ಪು ನಮಂಜನವಲ್ಲ. ಸ್ನೇರ್ನಿಟಿ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಬರತಕ್ಕವನಾದ ನನಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನೇನೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ನೀಮುಗಳು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗ ಅಗುತ್ತೋ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತೇ ಸೀಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಪ್ಕರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಟ್ರೇಜಿಗಾಗಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ನನ್ನು ಈಗ ಹಾಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ನೀರೇ ಸಿಗದೇ ಹೋದರೆ ಅಮೇಲೆ ಕೈಕಟ್ಟಕೊಂಡು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ನಾವು Sweet will of the Government of India ದಂತೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 174 TMC ಎಂದು ನಾವು ತೆಗೆರುಕೊಂಡರೆ ಏನು ನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹದ ನ್ಯಾಯವೂ ಅಗುವುದು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ನಮಗೆ ನಿಗುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯದೆ. 1951ನೇ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೇನುಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನರಕಾರದ ಲೀಗಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅಲ್ಲ. Highest Legal opinion ಪಡೆಯಲು ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಣತರು, ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೇ ಬೇಕಾದರೂ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು, ಅದೇನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. It is perfectly valid. It is binding; we must pursue. ಇಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲ ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಈ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ತರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. "ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದವರೆ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ಟ್ರುಟಿಯೂ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಟ್ರೀಮಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲನಗಳಿಗೂ ನಾಲವಾಗಿ ಜಾನ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಭೀವಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲವೇ ದುಲಪ್ರಭಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯಾವು ದನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲ ಅವರೇ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ನೀರು ಕೊಡಲ, ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಅಂಧ್ರ ದವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಡೆವರೆಪ್ ಮೆಂಟ್ ,ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಮುಂದೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಿರುವ ತನ್ ಕ ನಮಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಲಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನನ ನಾನು ಕೇಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವ ಟೆಕ್ಕಿಕರ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಷರ್ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ ಧ್ಯೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ Adhoc Allotment ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಟ್ರಬ್ಯೂನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ನರಿಯಾದ ಲೀಗರ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I would like to have a little enlighteament from the Hon'ble Member. In the report it is stated that the data furnished to them is not adequate. Has he got any suggestion to be made to our Government to collect more data which will be useful?

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—That is for the future. The allocation is made on sufficient data available to them.

Mr. SPEAKER.—The point that I am having in mind is that if it is better data, it is more favourable, the adhoc arrangement could perhaps be made easier.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—If adequate data is available with Government, it ought to be furnished. Even now they have got data; let them furnish it.

Mr. SPEAKER.—The Gulhati Commission say that the data available from all the States is inadequate; they have indicated particular lines on which better data is to be made available. Further analysis and study will give Mysore a better case.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—They have said that water will be sufficient up to the end of the Fifth Plan. That itself shows that they are sure.

5.00 P.M.

†Sri L. B. BIRJE (Khanapur) .- (Spoke in Marathi).

† Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Mr. Speaker, Sir, I do not wish to driverse grounds on which friends have already spoken, though a repetition may not be out of place, because a repetition is, perhaps, a greater emphasis on the needs of the State and therefore, even a repetition may not be out of place. Sir, this House had expressed grave doubts as to the outcome of the decision, the long awaited decision of the Government of India regarding the sharing of waters.

Mr. SPEAKER.—Is it the House or individual Members?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, it is not only individual members but, if I rember correct, most of the members who participated n the debate that day did express a doubt that our case may not be conceded in full and therefore we urged on the Government to take whatever steps possible even at that last hour, so that we may get the maximum out of the present allocation. That is why I said, doubts were expressed. Doubts were expressed on a former resolution and we did say that the share of the State must be assured to this State. When we said that and when we made that demand, it was felt that our not making demand at that hour would mean losing our case and the other States might press their programme to action. Therethis fear was there from the beginning. This shows that the Central Government has not treated our State properly. This is common knowledge. It is not only the members of this House but everybody in the country as well have this feeling that we are not so much vociferous as the other States are, as expansionists as

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

others are. We thought that we may get our proper share by sitting across the table and discuss and settle the issue. But it is he who makes the loudest noice that gets the largest share. Therefore, a fundissue arises as to whether a person who makes noise should get more or whether it should be decided sitting across the table with all the reasonable date and facts. This is the issue that ultimately arises. So, whether it is individual or a party or a Government or Board, they should keep this fundamental issue in view while allotting waters to the concerned States. I am sorry I have got to make these remarks and the trend of argument placed before this House when the Chief Minister made his speech, lends support to my argument. Sir, the Planning Commission convened a meeting in 1951 and an agreement made. Sir, the Gulhati Commission report proves beyond doubt that the Planning Commission had no proper date before them. They only had the date as to the arid zone in each State, the total acreage that could be served in each State and so on. At least that was there. But the report says that the information before the Planning Commisson or even the Gulhati Commission is very scanty and unscientific and not properly recorded.

Mr. SPEAKER.—Do not think that the Planning Commission was adjudicating any rights between the contending parties. The Planning Commission was only dealing with the question whether they could provide funds; that was the simple position.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, it is true that the Planning Commission is an Advisory Body; it is an expert Body to advise the Centre and the States. But, what is the advice?

Mr. SPEAKER.—They did not tender any advice to Mysore for any of the schemes. Andhra asked for some assistance and that was the only question before the Commission; they said, they could give some assistance. It is wrong to say that the Planning Commission called for the plan and adjudicated and sanctioned the plan.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Without looking into the needs of other States?

Mr. SPEAKER.—Whether they could give financial assistance or not was all their job.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, in strictly technical terms, the Planning Commission is only an Advisory Body to give advise. But, what is it in fact! It is a super Cabinet. Unless there is clearence from the Planning Commission, no plan could be taken and no project is taken. Even the several schemes proposed under the Third Five-Year Plan, clearance is awaited. Unless clearance is given, no project is included. What does it mean!

Sri S. NIJALINGAPPA.—But, what is the point?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—The point is this. Sir, the Planning Commission committed a mistake in allowing all these schemes to Andhra, or whatever it is, to go on without consideration of facts and figures.

† Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, there appears to be some confusion with regard to allocation of water in 1951. It has been made very clear that the Planning Commission did not convene that meeting in order to allocate water to different States. That has been made very clear in the Statement made by the Irrigation Minister. In para 2 it is clearly stated:

"During this time the Planning Commission, which was established in 1950, wanted to include some major schemes on the Rivers Krishna and the Godavari in the country's First Five-Year Plan. In that connection the Commission called for, from the State Governments concerned particulars of projects, which had been thoroughly investigated and found technically, economically and financially justifiable for inclusion in the Plan. They convened a conference in New Delhi on 27th and 28th July 1951 to discuss the utilisation of supplies in the two river basins and make an assessment of the relative merits of the projects proposed for inclusion in the second part of the First Five-Year Plan."

Mr. SPEAKER .... So, they did not adjudicate anything.

- Sri S. NIJALINGAPPA.—Sir, my friend Sri Suryanarayana Rao, is referring to some literature. May I know which book he is referring to?
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is the statement made by the Union Minister in the Parliament.

What I was speaking about is this. The Planning Commission had no proper data. But this much they knew, the Planning Commission knew the Government of India knew, even the Gulhati Commission knew, and possibly the States knew that the largest area to be served with water is the State of Mysore. That was known on all grounds.

- Mr. SPEAKER.—The present State of Mysore; In 1951 circumstances were totally different.
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Circumstances were different in 1951. I am only speaking about the later portion.
- Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has now come to the reorganised Mysore State.
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—That is exactly the position. The point I was mentioning is—while the Government of India making this adhoc arrangement, they should have taken into consideration all these things. Even an adhoc arrangement, Mysore should have got much larger share than what we have been alloted. That is the point I have been pressing, because if they had no particular statistical data, as the Chair put it, to prove correctly that this is the actual quantity of of water that is available, we would have understood. They themselves say that data is insufficient. What I feel they should have done is no doubt we cannot stop the projects that have been sanctioned or taken up in other States-while making an adhoc arrangement out of the remaining quantity of water that is accepted on all hands to be available, larger share should have gone to Mysore. Therefore, what

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

I have been saying is—even while making this adhoc arrangement, we have been let down. About Mysore, it should not be mistaken, if I say that we were lightly talked about. It is a practical proposition that Mysore may not be able to complete even the allotment made now. This is the trend of argument advanced outside.

Sri S. NIJALINGAPPA .- By whom ?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO. - By persons interested.

Mr. SPEAKER.—They are vague generalisations which do not create any rights.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—These have landed us in trouble.

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is only a few people that try to talk loud about these things and try to confuse the issue. The general public is not of that view.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Sir, the general public is satisfied about their share in Andhra. It is only a few interested that are making a loud cry so that even if they could not get more, at least to be assured of what they have got now. That trend of argument we have not been able to understand.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Members think that it is for us to say whether we will be able to utilise that much water:

If others say, they say with some interested motives.

Sri S. NIJALINGAPPA —It is for us to say that we are competent to utilise that much.

Sri K. S. SURYANARYANA RAO.—It is not for those people to say that we will not use it. It is left to us to make use of the full waters. To say that it is a practical proposition is no argument because we may not be able to make use of the 600 T.M.C.Ft. of water within the Third Five Year Plan or by the end of the Fourth Five Year Plan. But, the right once lost is not revived again. In 1924, the Cauvery agreement was entered into. Even though it is hardly twelve years ago, we may not have developed fully. But, that does not mean that our rights should not have been determined at that time. Let our rights be determined and let our quantity be assured first. If we don't use it as specified in the agreement, then the matter may be different. Till such time the revision of the agreement takes place, we must develop these areas. It should not be a ground for the other States to take up alternative projects. Even this adhoc arrangement that they have made is a matter that does not mean justice to the Mysore State. As our friends put it, at least even the reserve that they seem to have the entire quantity is allowed to Mysore even though we may not come upto the mark. After further enquiry and investigation, we may possibly get something more. We must get 900 Cusecs of water. Perhaps, by the end of the Fifth Plan we will have fully utilised that water. Therefore, to say like that, should not be an argument to deny us our rightful share.

There has been a dispute on this point. How to get over it is another point. The only way that is practicable, is to agree to the establishment of the River Board. The valley development can only be done on a comprehensive basis by accepting the principle of having a River Board. By having a River Board, equitable development and proper utilisation of waters could be done. Otherwise, each State pulling its wires and its power to the extent possible, is likely to have a development in a lop-sided way leaving the right people to suffer for a longer period. The only remedy is to have a River Board instead of the States putting their cases individually before the Government of India or a Board or a Commission and sit across and discuss, within which time many projects would have come up. To obviate all this, we will have to agree to the setting up of a River Board.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member suggest that the Mysore Government should surrender its right to a Board?

Sri G. V. GOWDA.--River Board is only for the regulation of water.
Mr. SPEAKER.-Without adjudication, regulation comes.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—If the scope of the River Board is only to administer the allocated water to the specified areas, then there is no purpose served in having such a Board.

Mr. SPEAKER.—That is exactly why I said that unless the Hon'ble Member had got clear ideas, arguments would go at a tangent

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—The Board takes the entire valley into consideration and the development of the entire area, whether it is one State or two States. They have the example of the Damodar Valley. In Damodar Valley the development is in two or three stages. What I say is, if the River Board is to take Valley into consideration and the development of the entire Valley is the consideration of this Board, then it is point which we would press. Otherwise, if that Board come into effect or take birth after the determination of our rights, then we have got to fight for our rights and get adjudication and refer the matter to a Tribunal. The Gulhati Commission says about the possibility of developing a River Board.

Mr. SPEAKER. To have an integrated scheme.

5-30 р. м.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Under the Nagarjunasagar project, a lot has been done. Rightly or wrongly, the Nagarjunasagar first stage is over and we do not expect the second stage is taken up. But, if the Board fully takes into consideration the development in Andhra, so far done, the development in Mysore so far done and possible development in either of the Valley, there won't be injustice to any State. It is in that view if the Board is to be of any use as between Inter-States, then it is a point for consideration.

The other point that I would like to mention is this. Whatever has happened, has happened. They say that Andhra has got 800 T.M. C. Ft. we have got 600 and Maharashtra 400 T.M.C. Ft. there is very

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

littly left and therefore, you be satisfied. That should not be the way. Godavari and Krishna should be taken as one unit and the allocation of waters must be made, taking the total quantity of water available in both the Valleys. The Gulhati Commission say that in all, about 211 plus 95, about 300 and odd T.M.C. Ft. could be diverted from Godavari to Krishna. They have also mentioned the definite points where it could be done from the statistical data available with them. If 300 T.M.C. Ft. could be diverted. I for one feel that in making the allocation the argument that there is no water should not come in the way of final allocation. They should assure us now that within the diversion whatever loss Mysore has suffered will be made good. To-day they may say that Nagarjunasagar has to be given so much, Sreesailam has to be given so much and some other projects will have to be given so much and therefore, Mysore has to satisfy itself with a smaller quantity. That is an argument, because there is, if not more, at least 300 T.M.C. Ft. water available in Godavari. The Godavari water must be taken into consideration in making allocation and the water must be allocated to Andhra for the developments already done and whatever surplus is available in the Krishna basin, priority must be given to Mysore and of course, want of funds should not come in the way of execution of projects. May be we will not be able to pull our resources to the extent of waters that we have, but it is the responsibility of the Government of India to see that development takes place in all places at all vantage points. Therefore, it is for the Government of India to finance us because there are several schemes. Even for the River Boards, the Government of India has made allocations. They do give us grants. There is no point in saying that 10 per cent in our budget will bring us any substantial funds or will give us controlling power over a good quantity of water. Let us cut 10 per cent or pull our resources for the maximum economy and divert all funds for irrigation and development, but still we will be having in sufficient and the insufficiency will have to be met by the Government of India and the Government of India will have to give us assistance by way of loan, grant, etc. on a very liberal scale so that the projects contemplated under the Krishna Basin are taken up with utmost speed because even according to them, by the Fifth Five Year Plan we must have exhausted these resources to complete the project.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member say that Andhra State is surplus or Mysore is surplus in food production?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Andhra has got better results than Mysore.

Mr. SPEAKER.—It has large surplus. It is supplying foodgrains to several other States, whereas Mysore has to look to somebody else.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—These are hard facts known to every citizen in this country. Unfortunately when they take a decision, they don't see these points. We are making suggestions and having discussions to bring home to the Government of India that

some injustice has been caused and it is not only House, it is not only the Government but it is the entire State that is behind the move. Because we say that injustice has been done, they don't accept that. When we make them understand that substantial loss is caused to the State of Mysore, when the whole House with one voice say that there has been some loss to the State of Mysore, the Government of India could revise it. They say one thing. It is subject to correction. I am guided by the news report. They say that they discussed it with the concerned authorities and those authorities have not objected to it.

Mr. SPEAKER—Who says that ?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is put in the mouth of the Minister for Power and Irrigation at the Centre. That is the report that I read.

Mr. SPEAKER.—Is that published! In what paper! I want to know what he exactly said.

SrI K. S. SURYANARAYANA RAO.—I will pass on that paper. That is why I said 'subject to correction'.

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is very wrong.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Even the memorandum they have submitted to the Government of India is sufficient proof of our protesting against the injustice done. Unfortunately, if the report is correct in newspapers, we are made to understand that either the State of Mysore or Maharashtra who are objecting to the adhoc arrangement have not made any impressive protest. As to the exact wordings, I will pass on the concerned report to the Chief Minister.

The Gulhati Commission has also stated that no State has correct data.

Mr. SPEAKER.—Not that the data is not correct. It is not full; in the fulness of it, it is not adequate.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—With your permission, I will read extracts from the Report of the Gulhati Commission:

"It is unfortunate that no attempt has so far been made to undertake regular discharge observations at the sites of proposed projects. Even for the projects under construction, little attention has been paid to the observation and compilation of accurate flow data.

Sir, I never said that it was wrong. I only say it is inadequate.

Sir, they also say that there has so far been no planned and systematic observation on discharges of flow in Krishna and Godavari system and the position with regard to statement data is worse. In general, the only systematic record that is available pertains to the existing anicuts and reservoirs where the river flow is calculated on the basis of gauge reading. Except that throughout the valley, whether it is at the topmost or in the State of Mysore or lower down, there has been practically no data. At least while we make our schemes for utilising

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

the waters, when we press our claim for further extension of the allotment at least by that time, the State should be ready with all the figures. The State Governmet has made some efforts. The Memorandum gives ome of the details with statistics that are available to us. But according to the Gulhati Commission scientific calculation is not sufficient. Therefore, now at least, we must take up the work of collecting the necessary data so that we may take up our case on much stronger ground than what is done so far. Sir, even the rain gauging are not properly recorded and it is not available. Therefore, Sir, the other point I would like to mention is this: In making our demand further, we would request the Government to collect as much data as possible and see that the allotments are made at least on the data that we collect. Therefore, Sir. we can safely conclude that we have been let down and that the Government of India did not favour us with proper allocations that are due to us. Therefore, Sir, I would earnestly request Government the authorities at Delhi that this House is behind the Government in every move that they have taken so far as water disputes are concerned and that the Government may take every possible step to see that the legitimate rights of the State are safeguarded, so that by 1975, we may have utilised the major portion of our allocations, if not the entire thing. In any case, our utilisation by 1975 will definitely be much more than what they have allotted now. We must be thankful to the members of the Parliament because we read in this morning's papers that some M.Ps of Mysore and Maharashtra waited on the Minister of the Government of India and he has suggested a meeting. I think if they feel that there has been injustice and if he is convinced about it, the demands that are being made by our M. P. is praiseworthy. We also assure them that we are behind them and we give them every support.

One last word, Sir. That is about the diversion of the water. Maharashtra is allotted 400 TMC of water. According to reports, they cannot use it for irrigation and not much of irrigation could be developed in the area. Most of the water will have to be utilised for the generation of electricity. The only way for the generation of electricity is to divert the water westward, rather than allow it flow eastward. But if they let the water to flow down, we will not be much affected. Now, the Chief Minister was pleased to tell us that the Chief Minister of Maharashtra has given an assurance that they will not divert the water for the present. We have every credulity and faith in the accommodative way they have shown. But we cannot be sure about the future. If they want to make the maximum use of the water in their territory. Maharashtra is in a very much better position than Mysore. This possibility of diversion of water westward is a thing we must take note of. It is a very serious matter. Let not development in one State hinder development in the neighbouring State; and therefore, in spite of their assurance that they will not divert the water_if that promise is not fulfilled—we do not doubt their word and I know they will not do it.

Mr. SPEAKER.—Why should the Hon'ble Member entertain doubts?

- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—We have absolute faith in the goodneighbourliness of the Maharashtra State. We do hope that they will not take any step calculated to injure the interest of this State. But I request this Government to pursue this matter with Maharashtra...
  - Sri S. NIJALINGAPPA .- What for ?
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Not to divert the water to the west.
- Mr. SPEAKER.—This Commission itself has stated that the first demand for water is for irrigation and not for power generation.
- Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—But the allocation of water to a particular State will be made by the Planning Commission and, so they may say, here is the water you have allotted, but we do not have irrigation development and therefore permit us to generate power out of that. Argument can be advanced on those lines at a future date. At least that assurance we must have namely that the Krishna Water will not be allowed to be diverted west and allowed to flow into the Sea. We do not mind giving the Maharashtra State the power that they require from us. Sir, I am suggesting that our Government should enter into some working arrangement that we do not mind sharing electric power with them. But the Maharashtra Government should be persuaded to give an undertaking that they will not divert their water westward at any time in the future.
- Mr. SPEAKER.—Anyhow, the Hon'ble Member wants to say that the Chief Minister has behind him not only this House, but every citizen in Mysore.

Sri K. S. SURYANARYANA RAO.—Certainly, Sir.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Mr. Speaker, let me confine myself to some of the topics that have not been touched upon by my learned friends Sri Anna Rao and Suryanarayana Rao. When I read about the allocation of the waters, it occurred to my mind that our Government and the Hon'ble Chief Minister should declare unequivocally that the Government of Mysore is not agreeable to the so-called allocation that has been made by the Central Power and Irrigation Ministry. Sir, I, remember that the Chief Minister this morning told us when we made the statement that all the factors that have been put forth by the Government of Mysore have been agreed to by the Government of India. But still the decision has not been in our favour and it has not been based on factors that have been obviously agreed to by the Government of India.

Sir, I should say at the outset that the so-called allocation has not been based on these factors that are relevant for the purposes which they ought to have taken into consideration. Nor has it been based on any equitable ground. Even if you could say, how far it has been a fair distribution, I worked it out arithmetically and found that what we have been given is far below what we should have got as a reasonable share. In 1951 there was only the old Mysore area and after integration

(Sri G V. GOWDA)

we have taken into Mysore State nearly 28,782 sq. miles of north Karnatak and 3,850 sq. miles of Bellary merged into the State of Mysore. There is an increase of 33,000 sq. miles of area in the Krishna basin that has come afresh into Mysore State. Originally in 1951, six per cent of water had been allotted to Mysore. The total quantity that they allotted for old works is 30 TMCft and for works under construction, 68.5 TMC ft. and for new works 10 plus 10. TMC ft.

So, altogether about 180.5 TMC ft. had been allotted in 1951. Now, we get 33,000 sq, miles in the Krishna basin. If we take into account the quantity of water allotted to the ex-Hyderabad, ex-Madras and ex-Bombay States, we should get nearly 648 TMC ft. more than what Mysore had been allotted in 1951. So, it comes to nearly 750 TMC. ft. We should receive this much of water because as a result of the State Reorganisation 33,000 square miles have come to Mysore State from the above-mentioned erstwhile States.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member mean that even under the Agreement of 1951, it should be taken as tentative, not final? Even then, 33 per cent more should have come to Mysore.

Sri G. V. GOWDA.—Yes, Sir. We should have got 750 TMC. ft. at least. We do not say that 1951 agreement is an agreement or an award at all because these States had not been formed at all at that time. The Ministers were invited to just find out the schemes that were feasible for inclusion in the First Five-Year Plan. It is beyond the competency of the Planning Commission to have ventured to allocating the water; it is not their business. Therefore, the Mysore Government has rightly said that it is neither an award nor an agreement. But a reference made by the Union Minister for Irrigation in the Statement shows that at one time he says that the so called agreement is void and later he makes a reference that it gets revised in 1976. That means, it is contradictory statement. At one stage he says, we do not proceed on 1951 agreement.

Mr. SPEAKER.—Why should not the Hon'ble Member take these two ideas as alternative rather than contradictory? When once he has said that it is void, it is void for all times.

sri G. V. GOWDA.—Further, Sir, the Government of India has been appraised with sufficient date that has been forwarded by the Government of Mysore in respect of the area in Krishna basin, the cultivable area and the population affected by scarcity. When there is the relevant actor for getting waters distributed equitable, why not Government of India base their allocation on these factors? That is a point which our Government should consider. This morning our Chief Minister said that the Andhra Government have accepted under protest. It is not a question of protest. We never thought that opinions would be called for and decision taken by the Government of India. It is not a question of the States subjecting themselves to be bound by the decision of the Government of India. They simply came here and heard the representation and expressed an opinion. Now, a prima facie case has been made out.

So far as we are concerned, the opinion of every citizen of Mysore is that the allocation has not been based on any equitable ground, at least keeping in view the interest of the State. Even the Andhra Government agress under protest. Such being the case, a prima facie case has been made out that it should be referred to the Tribunal. That is my opinion. Nobody is agreeable to this decision. So, the Government of India cannot force the States to agree to the decision that they have now given. Therefore, the only course open now is to refer the matter to the Tribunal and settle the issue. The fact that Nagarjunasagar has been under progress does not mean that the Government of India should give them more water. Sir, if you could carefully see, Nagarjunasagar is mostly outside Krishna basin. The only basis is that water could be diverted if the requirements of the Basin has been fulfilled and fully met and secondly, the area to which this water is sought to be diverted should be a scarcity affected area and with a rainfall of less than 50 centimeter. These must be the reasons for diverting water from one basin to another. Nagarjunasagar stands on another basin and to divert 40 per cent of the water outside the basin, there is no justification whatsoever. Therefore, Government of India should have thought of a plan to divert water to Nagarjunasagar from Godavari. That is why my friend suggested that these two valleys should have been taken into consideration and allocation of water made to see that water from Krishna was not diverted but water from Godavari was diverted, because the full requirement of Krishna basin is not fully met in the basin itself. Then entire cultivable area in Krishna basin is about 175 lakhs acres. Even basing on that, we should have got 33 per cent more than what they have allotted in All these justify to show how we have been handicapped by this allocation and it does not stand to any reason.

Sir, the very object of the Five Year Plans is to achieve allround progress in the country. It has been said time and again that regional imbalance should be wiped out. I can recall the declaration made by the Prime Minister that poverty anywhere in the country constitutes a dangerous obstacle to prosperity to everywhere in the country. So, there is no reason why Andhra region should be made a surplus and Mysore a deficit area in food.

Sir, so far as allocation of 1951 is concerned, they are not based, on any statistical basis: Some States put forward their demands and on those demands allocation was made. Madras had made an exaggerated demand and they got more.

Mr SPEAKER.—The Hon' ble Member may continue tomorrow. The House will now adjourn and meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 2nd April 1963.